Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 191. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 7, 1978 No. 191. VOL. LXXXV

ПАПА РОЗМОВЛЯВ З ВІЦЕПРЕЗИДЕНТОМ МОНДЕЙЛЕМ 30 ХВИЛИН

Віцепрезидент Мондейл під час зустрічі і розмови з Папою Іваном Павлом I.

Ватикан. — Агенство ЮПІ інформує, що Папа Іван Павло І-ий в неділю, 3-го вересня ц.р.,відхилився від офіційного протоколу і прийняв на спеціяльній авдієнції віцепрезидента З'єднаних Стейтів Америки Волтера Мондейла, який очолював американську делегацію на інавґураційних церемоніях Святішого Отця, що відбулися тієї ж неділі в присутності церковних і світських делегацій з цілого світу та сотень тисяч народу на площі св. Петра в Римі. Папа розмовляв з віцепрезидентом Мондейлем про справи Близького Сходу у пов'язанні із запляновою конференцією в Кемп Дейвіді між президентом Джіммі Картером, президентом Єгипту Анваром ель Садатом і прем'єр-міністром ізраїльського уряду Менахемом Беґіном про тяжку ситуацію в Ливані й інші справи світової політики та людських справ, якими новий голова Римо-Католицької Церкви дуже цікавиться. Мондейл передав Папі особистого листа і подарок від президента Картера , а опісля в розмові з кореспондентами заявив, що Святіший Отець і президент Картер висловили бажання зустрінутись в якнайкоротшому часі. Віцепрезидент розмовляв з Папою понад 30 хвилин, багато довше, як з іншими головами делегацій, які були прийняті в тому дні на авдієнції. Згідно з протоколом, розмовляти з Папою в тому дні могли тільки голови держав, але у випадку віцепрезидента Мондейла зроблено виїмок. ,,Я згадав у розмові з Папою Іваном Павло І-им про важливу ролю Церкви у світі на відтинку соціяльної справедливости і людських прав, бо ці справи лежать на серці не тільки мені, але також президентові Картерові'', — заявив Мондейл у розмові з кореспондентами. Папа натомість заявив, що його молитви будуть завжди з президентом Картером і учасниками конференції в Кемп Дейвіді в надії, що якісь шляхи знайдуться для забезпечення миру на Близькому Сході. Віцепрезидент передав в подарунку Папі від президента Картера оригінальне видання Марка Твейна, улюбленого автора Папи Івана Павла І-го,з фоліо зі статтями та фотознімками Папи з 50-ох стейтів ЗСА після його вибору на голову Католицької Церкви 25-го серпня ц. р.

В листі президента Картера, який привіз зі собою віцепрезидент, між іншим, пишеться, що Папа і Картер мають багато спільного зі собою, якщо йдеться про соціяльні зацікавлення. Читаючи листа, Папа Іван Павло І-ий сміявся щиро, кажучи, що ,,Картер є 100-відсотковим американцем''. В листі президент Картер висловив бажання зустрінутись з новим Папою в скорому часі і Папа погодився з цим бажанням Картера. ,,Прошу передати моє благословення американському народові, який є великим народом'', — заявив в кінці авдієнції Папа. Крім Мондейла, Папа прийняв того дня делегації з 97-ох країн світу і 10 делегацій міжнародних організацій, які брали участь у його першій Службі Божій на площі св. Петра.

Митрополит Нікодим помер, розмовляючи з Папою Іваном Павлом

Ватикан. — Як уже коротко інформовано, Митрополит Російської Православної Церкви в СССР, Нікодим, який мав свій осідок в Ленінграді та був другим після Патріярха Пімена найголовнішим владикою тієї Церкви, помер нагло на удар серця під час приватної авдієнції та розмови з новообраним Папою Іваном Павлом Першим у вівторок, 5-го вересня. Він мав 48 років. У повідомленнях пресових агенств з Ватикану сказано, що Митрополит Нікодим помер негайно після того, як привітався з Папою та сів у крісло за столом напроти Папи. Висловивши своє привітання, на лиці Нікодима виразно проявився біль, він поклав руку на серце та втратив притомність. Покликаний негайно до приватної папської бібліотеки лікар ствердив смерть. Папа клякнув біля померлого Владики та виконав християнський останній обряд, молячись за спокій душі померлого. Патріярхові Піменові Папа вислав телеграму із висловом жалю та співчуття. Нікодим перебував в Римі майже місяць приїхавши на похорон померлого Папи Павла VI. Спостерігачі пригадують, що під час похорону Папи Митрополит Нікодим плакав. Минулої неділі він взяв участь у врочистостях формального вступлення Папи Івана Павла на престіл св. Петра. Тлінні останки Нікодима, зодягнені в ризи православного Владики та з митрою на голові лежать на катафальку в церкві св. Анни у Ватикані, очікуючи зарядженнь щодо перевезення їх до Ленінграду, де він буде похований.

У Російській Православній Церкві Митрополит Нікодим виконував функцію референта зовнішніх зв'язків та належав до найбільш подорожуючих Владик тієї церкви. Він твердив, що він не є комуністом, але ніколи не висловлювався критично про комуністичний режим.

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО ЗАКЛИКАВ 13,000 УЧАСНИКІВ ЗДВИГУ СУМА ДО ЄДНОСТИ І ЧИНУ ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНИ

Елленвілл, Н. Й. (В. Л-ць). — В кінці минулого довгого кінця тижня 2, 3 і 4-го вересня ц. р. (Свято Праці), тут на власній Оселі відбувся під гаслом ,,Розкуй закуту Україну" багатолюдний XXVII Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді Америки, яким Спілка відмічувала 60-річчя відновлення Української Державности і 40-річчя з дня трагічної смерти основоположника УВО-ОУН і її першого провідника полк. Євгена Коновальця. У Здвигу, яким проводила 24-членна Команда під керівництвом сумівського діяча Ярослава Петрика, взяли участь, крім 1.452 уніформованих сумівців, понад 13.000 гостей, між ними 40 представників політичних, суспільно - громадських, комбатантських, молодечих й інших організацій та почесний гість Здвигу, ще недавній в'язень совєтських в'язниць і психіятричних заведень, ген. Петро Григоренко, який, після офіційної частини звітування, піднесення прапорів, відіграння духовою оркестрою ,,Трембіта" американського й українського національних гимнів, покладення вінка біля пам'ятника Героям та іншого церемоніялу, що ним проводив обозний команди Здвигу Михайло Шашкевич, закликав тисячі учасників до єдности і чину для добра і визволення України. Ген. Григоренко, якого представив у маніфестаційній частині Здвигу голова КУ СУМА інж. Мирослав Шміґель, підкреслив, що відсутність нашої єдности є причиною усіх державних катастроф українського народу. ,,Я є проти механічної єдности; я за духову, справжню єдність, — заявив Григоренко молоді і старшим, — яка виявлялася б у практичній формі". Борців в Україні генерал назвав ,,духовими велетнями", на яких треба орієнтуватися, бо вони проявили велику відвагу. Масового руху в Україні тепер немає, сказав Григоренко, бо вороги жорстоко нищать всякий спротив, а тому українцям на поселеннях у країнах вільного світу слід наполегливо працювати, щоб змобілізувати країни західнього світу на допомогу Україні. ,,Треба звільнити Україну, — підкреслено відмітив ген. Григоренко, — і це повинно стати основним у нашій праці. Треба також послаблювати совєтську владу всякими засобами, але для цієї нелегкої праці слід привернути всю українську молодь до молодечих організацій, бо Україна потребує сильних духово й інтелектуально людей", — заявив Григоренко у зверненні до молоді і старших, які часто оплескували привітання гостя. Він вказав також на важливість релігійного чинника у боротьбі з жорстоким ворогом.

Перший день Здвигу

На Оселю, здавалося потоками пливли автомобілі, автобуси, мотоциклі. В суботу, 2-го вересня, численні площі вже були заповнені народом, шатрами, автомобілями, станками з українськими мистецькими речами, а зокрема керамікою, вишивками, медалями, образами тощо. Біля найстаршого на Оселі будинку вигідно під прикриттям розмістив свою велику виставку образів (біля 75 полотен) маляр Григорій Ткач з Канади, праці якого притягали увагу численних відвідувачів. Великі гурти народу облягали столики з різьбою, пластинками, оригінальними виробами зі скла, вишивками та іншими речами. Сумівська молодь, як то кажуть, ,,відчищувала свої прапори", готувалася

(Закінчення на ст. 4-ій)

Ген. П. Григоренко входить в асисті на головну трибуну (світлив д-р О. Соколишин)

МОСКОВСЬКА ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА АМЕРИКАНСЬКИХ ПАЦИФІСТІВ.

Москва. — Пресові аґентства інформують, що московська поліція арештувала декількох американських пацифістів, які пробували влаштувати демонстрацію на Червоній площі і домагалися негайного роззброєння від СССР і ЗСА. Між арештованими були також три американські кореспонденти і шість брітанських туристів, які тільки приглядались демонстрації. Усі 13 арештованих були переслухані московською поліцією і опісля звільнені з ув'язнення. Цивільні й уніформовані поліцисти діяли дуже спритно і навіть не допустили до розвинення великого плякату з написом ,,СССР роззброюйся тепер", який демонстранти принесли зі собою. Інша мала група демонстрантів таки вспіла розвинути свій плякат з написом ,,Мир і дружба" і розкинути сотні летючок, на превелике здивування москвичів, які стояли в черзі до мавзолею Леніна. В летючках закликалося до негайного роззброєння, а не тільки говорення про скорочення стратегічної зброї. ,,Люди завжде кажуть нам говоріть з росіянами про роззброєння і ми це зробили", — заявив 33-річний Джері Коффін кореспондентам після того, як його поліція звільнила з ув'язнення. При тому він заявив, що поліція поводилась з ними добре. ,,У них було багато ворожости до нас і вони дерли на куски наші летючки і плякати, але ніхто не намагався нас застрашувати чи бити", — заявили опісля звільнені демонстранти.

Західні кореспонденти, поінформовані раніше про пляновану демонстрацію, намагалися утривалити її на фотографічних стрічках, але цивільні аґенти КҐБ заслоняли їхні апарати розпущеними парасолями, хоч на дворі не було дощу. Хвилево були придержані Джеймс Каллаґер з ,,Чікаго Трібюн", Чарлз Бірбавер і фотограф Курт Гивле, обидва з телевізійної станції АБС-ТВ. Бірбавер заявив, що поліцисти схопили його силою, приставили до муру і брутально скрутили руки, кажучи, що Червона площа не є для того, щоб на ній шукати сензацій для американської публіки. Американські пацифісти, які раніше влаштовували подібні демонстрації у Вашінґтоні, заявили, що вони задоволені своєю акцією, бо ,,ми сказали росіянам, щоб вони також почали роззброюватись".

Наладнується співпраця з російськими дисидентами

Ню Йорк (Я. С.) — Під кінець останнього засідання Екзекутиви УККА (субота 26-го серпня 1978 р.) виступив мгр Іван Базарко, адміністраційний директор УККА, з внеском в справі допомоги російським дисидентам Ігореві Сінявіну і Владімірові Болдирєву. Ці два дисиденти покликали до життя організацію російських патріотів під назвою ,,За Росію без колоній'' і звернулися до УККА з проханням дати їм допомогу у виданні власного періодику, який вестиме боротьбу проти білого і червоного імперіялізму та за беззастережне право України та інших совєтських республік на повну державну самостійність По довшій дискусії внесок мгра І. Базарка, щоби названим російським дисидентам прийти з фінансовою допомогою, був прийнятий Екзекутивою УККА. У зв'язку з цим для всебічного обміркування цієї справи покликано Комітет, до якого ввійшли: проф. Лев Добрянський, як голова, і члени: мгр Іван Базарко, д-р Володимир Душник,д-р Аскольд Лозинський, ред. Олеса Калиник та мгр Ярослав Савка.

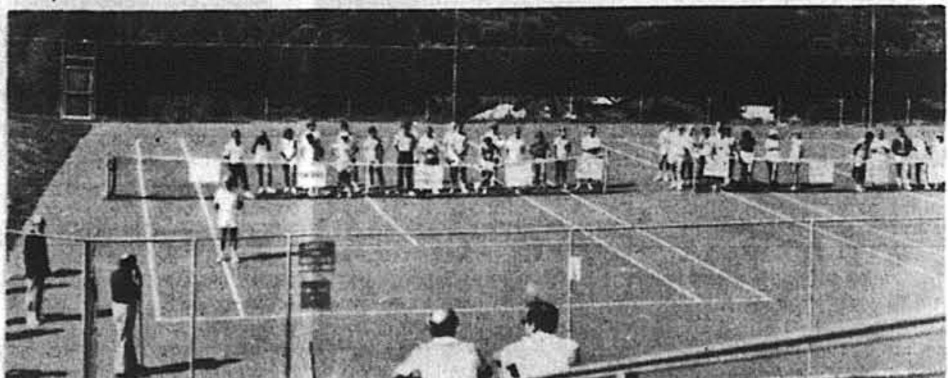
У Москві розпочався суд над Крофордом

Москва. — Пресове агенство Ройтерс інформує, що у вівторок, 5-го вересня, розпочалася судова розправа проти 37-річного підприємця чікагської Міжнародної фірми Гарвестер, Франціса Крофорда, оборонцем якого є адвокат Леонід Попов. Разом із ним судять ще трьох росіян, також обвинувачених в нелеґальному торгуванні грошовою валютою: Володю і Люсю Кісєльових, лодю і Люсю Кісєльових, які дещо працювали для нього, та Аллу Соловйову, касира в московській крамниці, яка продавала чужинцям товар в заміну за тверду валюту.

Крофорд у своєму інтерв'ю перед судом поінформував репортерів, що йому закидають будь то би він виміняв 8,500 долярів за 20 тисяч рублів — приблизно в четверо разів вище — офіційного курсу. Він заперечує всі ці закиди.

150 СПОРТОВЦІВ ЗМАГАЛИСЬ НА СОЮЗІВЦІ ЗА ПЕРШЕНСТВА СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ В ТЕНІСІ І ПЛАВАННІ

Союзівка (з. с.). — Понад 150 змагунів і змагунок з різних місцевостей ЗСА і Канади взяли участь в цьогорічних крайових змаганнях за індивідуальні першенства Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК), які відбулися при чудовій соняшній погоді на цій оселі УНСоюзу під час довгого вікенду з нагоди Свята Праці від п'ятниці до понеділка, 1-4 -го вересня. Ці 23-ті з черги тенісові і 22-гі плавацькі змагання влаштовував Карпатський Лещетарський Улюб (КЛК) за нагороди УНСоюзу, ,,Свободи", ,,Українського Тижневика" і Союзівки, а приглядалось їм біля 4,000 осіб, які майже вщерть заповнили кожний закуток Союзівки. Цьогорічні змагання були присвячені 85-річчю щоденника ,,Свобода".

Головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис (другий зліва на долішньому корті) вітає учасників крайових тенісових першенств на Союзівці під час церемонії відкриття.

Тенісовий Турнір

Тенісовий турнір, до якого зголосилось 108 змагунів і змагунок, почався ще в п'ятницю кількома партіями в групі чоловіків поміж противниками, які вже були на Союзівці. До цієї групи зголосилось точно 32 змагуни, хоча декілька з них не явились на кортах стейтового університету в

(Продовження на стор. 3-ій)

У КЕМП ДЕЙВІД ПОЧАЛАСЯ РІШАЛЬНА ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ ВЕРШИННА КОНФЕРЕНЦІЯ

Президент Картер (справа) вітає єгипетського президента ель-Садата у Кемп Дейвіді. Раніше президент Картер з такою ж сердечністю привітав там ізраїльського прем'єра Беґіна.

Кемп Дейвід, Па. — В середу, 6-го вересня, тут у найбільш дбайливо охоронюваній президентській дачі почалася рішальна для замирення на Близькому Сході вершинна конференція єгипетського президента Анвара ель-Садата з ізраїльським прем'єром Менахемом Беґіном та президентом ЗСА Джіммі Картером, як ,,повним партнером". Президент Садат і прем'єр Беґін прибули до оселі Кемп Дейвід, віддаленої яких 50 миль від Вашінґтону, у вівторок, 5-го вересня, і там їх зустрів та сердечно привітав президент Картер. Прем'єр Беґін прирік ,,усі можливі зусилля для досягнення порозуміння для продовжування процесу, який закінчиться остаточним підписанням мирового договору". Президент Садат зі свого боку заявив, що ,,ми зійшлися тут на рішальному перехресті; виклик є величезний і ми не маємо іншого вибору, як прийняти цей виклик; ми не можемо позволити собі на невдачу". З приїздом Беґіна і Садата та після коротких їх заяв для преси, охорона цілком відгородила оселю від світу і ніхто не має там доступу. Прем'єр Беґін назвав цю історичну конференцію запозиченим із недавніх подій у Ватикані окресленням ,,конкляве", висловлюючи надію, що у висліді цього конкляве над оселею піднесеться білий дим і світ зможе сказати ,,Габемус пацем" — ,,Маємо мир".

Перед офіціяльним започаткуванням цієї вершинної конференції, президент Картер відбув короткі окремі розмови з обома чужими державними мужами.

Передбачають можливості компромісу між Беґіном і Садатом

Кемп Дейвід. — Як інформують пресові агенства, президент Картер похвалив президента Садата і прем'єра Беґіна, що вони погодилися приїхати сюди для знайдення виходу з перерваних переговорів у справі миру на Близькому Сході. Одначе Картер додав, що обидві сторони мусять піти на уступки та піти на компроміс для досягнення успіхів на зустрічі в Кемп Дейвіді, яка розпочалася 6-го вересня ц. р.

,,Як ми зустрінемося в Кемп Дейвіді, ніхто не може передбачити ступінь успіху, з якого ми можемо скористатися'' — заявив президент Картер Перед зустріччю він особливо підкреслив глибину розходжень поміж Беґіном і Садатом, кажучи: ,,не існує причини для надмірного оптимізму, але також не має причини впадати в розпач''.

Як заявили американські державні чинники, Беґін і Садат не подали жадних змін в їхніх кардинальних розходженнях щодо майбутности Західнього побережжя річки Йордан і розв'язки справи палестинських арабів.

Знову президент Картер повторив, що З'єднані Стейти Америки будуть ,,повним партнером'' у зусиллях для замирення на Близькому Сході, одначе він стримується представити свої погляди щодо знайдення виходу в перерваних переговорах про мир на Близькому Сході. Проте, як заявляють з урядових кіл, Картер представить свій плян тоді, коли він уважатиме за потрібне, якщо не дійде до можливого порозуміння між Садатом і Беґіном.

Шедеврові Леонардо загрожує знищення

Мілан. — Італійська преса подає, що відомий шедевр Леонардо да Вінчі ,,Таємна вечеря'', що знаходиться в манастирі в Мілані, опинився під загрозою знищення. Група експертів установила, що поверхня фрески покрита невідомим видом плісняви, яка досить швидко руйнує фарбу. Спеціялісти заявляють, що вона утворилася шляхом складного хемічного сполучення з осідками мілянського туману, змішаного з автомобільними газами та заводсько-фабричним димом з одного боку, а з другого — зі складниками фарб фрески.

Щоб нашому роду не було переводу! На початку нового шкільного року пам'ятайте самі та пригадайте іншим: українські діти до українських шкіл!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Китайсько-совєтські перегуки

У пов'язанні з поїздкою голови Комуністичної партії і прем'єр-міністра Китайської Народної Республіки Гуа Куо-фенґа до двох країн Східньої Европи — Румунії і Юґославії, які, як це часто відмічує західня преса, ведуть дещо відмінну від інших комуністичних країн політику у відношенні до демократичного світу, хоч одна з них є офіційним членом військового Варшавського Пакту і контрольованого Совєтським Союзом економічного Союзу КОМЕКОН, совєтські атаки на Китай і закордонну політику нових китайських керівників не втихають, а радше збільшуються, прибираючи часом неприємного посмаку. Західні політичні аналітики і спостерігачі стверджують, що у протикитайську пропагандивну кампанію включені не тільки усі совєтські засоби масової інформації, але також партійні комісарі, які по щаблях переносять цю пропаганду до військових частин, великих фабрик, підприємств, університетів, середніх шкіл, колгоспів тощо.

Газета ,,Правда'', яка є офіційним органом Центрального Комітету КПСС, закидає КНР все, що тільки могли видумати комуно-московські пропагандисти: ,,заклики до третьої світової війни'', намагання сторпедувати політику детанту, а головно співпрацю Совєтського Союзу із З'єднаними Стейтами Америки, розповсюдження ,,мілітарної гістерії'', ,,нашіптування ворожнечі між народами'', намагання ,,посварити між собою соціялістичні і капіталістичні країни'' та багато інших ,,злодіянь'', яких, мовляв, допускається Гуа і його спільники. У другій статті тієї ж газети сильно критикується заяву китайського міністра оборони, у якій він стверджує, що СССР є головним ворогом Китаю і вимагає тіснішої співпраці КНР з ЗСА. Кремлівські верховоди включили до цієї кампанії також відомого КҐБівського ,,справника'' Андропова, який каже, що теперішні китайські лідери, а зокрема Гуа Куо-фенґ і його міністер оборони Гсі Гсіянґ-чін, ,,ходять на поводі капіталістичної пропаганди, яка використовує так звану ,,китайську карту'' проти Совєтського Союзу й інших країн ,,соціялістичної співдружности''.

Очевидно, Гуа, не зважаючи на совєтську барабанну пропаганду, продовжує критикувати ,,гегемоністів'', ,,соціялімперіялістів'', ,,агресорів'' і помимо того, що він поіменно не називає Совєтського Союзу, всі знають, про кого йде мова. Гуа цілком слушно вважає, що комуно-московська імперія мусить бути засуджена міжнародною спільнотою, заки її верховоди не зробили ще нерозважного потягнення в намаганні поширити свої впливи на інші країни світу, бо, як каже він, ,,історія все засуджувала агресію і агресорів, то чому мало б бути інакше цього разу''.

Виглядає, однак, що Москва покищо не боїться китайської військової сили, яка є ще в стадії розвитку, а поважно затурбована виходом КНР з дипломатичної ізоляції, започаткування широких зв'язків з країнами вільного світу і частиною комуністичних держав, що забезпечує її впливи у Східній Европі, розмахом китайської пропаганди і, без сумніву, китайсько-американським наближенням, яке може закінчитись не тільки нав'язанням дипломатичних стосунків, але також широкою економічною й технологічною співпрацею, яка забезпечить модернізацію китайської армії, пожвавить видобуток нафти та політично поважно збільшить престиж Китаю у міжнародному світі.

,,Найдикіші жандарми сучасного світу'', як називає комуно-московських імперіялістів китайське пресове аґенство ,,Гсінгуа'', поважно перестрашились ініціятивою Китайської Народної Республіки, хоч вона не витягнула ще у пропагандивному двобою ,,великих гармат'', якими являються поневолені Москвою народи. Про це знають у Кремлі і тому так голосно кричать про ,,воєнну загрозу'' з боку Китаю.

Конґрес ЗСА мусить поспішити з вирішенням важливіших законопроєктів

Вашінгтон. — Члени Конґресу, повернувшись після перерви з нагоди свята Праці, мають схвалити або відкинути цілий ряд складних і контроверсійних законопроєктів ще перед перервою в середині жовтня.

Президент Картер висловив пріорітет у таких ділянках, як енергетична проблема, реформа системи федеральної служби і зменшення податків. Картер особливо надіється, що Конґрес схвалить енергетичний законопроєкт, який спричинився б до заощадження різного роду пального, збільшення продукції природного газу та до зменшення імпорту нафти, що мало б вплив на підвищення вартости доляра.

Лідер більшости в Сенаті, Роберт Бирд, заявив, що після вислухання аргументації, більшість схвалить законопроєкт Сенату, який вважається компромісним. Він надіється, що голосування відбудеться наступного тижня.

Палата Репрезентантів розглядає ,,вето'' Картера на 37-більйоновий законопроєкт Конґресу. Картер заявив, що він наклав вето тому, що цей законопроєкт включає фонди (2 більйони) на ще один атомовий корабель-літаконосець, який, на його думку, непотрібний, вони повинні піти на інші цілі, наприклад, на скріплення американських збройних сил у системі НАТО. Треба дві третіх голосів членів Палати Репрезентантів і Сенату, щоб відкинути вето Президента.

Реформа системи федеральної служби, яка, на думку Картера, є конечною і необхідною для кращої праці і більшої ефективности. Сенат схвалив законопроєкт, врахувавши бажання Президента, а, натомість, Палата Репрезентантів схвалила свій законопроєкт, який включає поважні уступки для унії федеральних службовців.

Немає можливости тепер передбачити, яку версію прийме спільний комітет Сенату і Палати, одначе заповідається конфронтація сторонників однієї та другої версії.

Вступайте в члени УНСоюзу!

М. Платковський

ЧИ КИТАЙ ВРЯТУЄ СВІТ

Про те, що некомуністичний світ потребує порятунку від загрози із Сходу, думають деякі західні політики, які прийшли до переконання, що з Москвою домовитися не можна і що вона буде продовжувати свою агресивну політику; про це думають представники поневолених Москвою народів; про це немовбито думають т.зв. російські дисиденти, але їх наставлення є в кожному разі іншим, ніж погляди і прагнення поневолених народів. Чи такий порятунок і в якій мірі може прийти з боку комуністичного Китаю?

Світова преса на Заході пише багато про сучасну активність китайської дипломатії, зокрема багато уваги присвячено подорожі провідника Китаю Гуа Куофенґа до Румунії, Югославії й Ірану. Китай зміцнив своє міжнародне становище договором про приязнь з Японією, що на нього рішилася ця остання по деяких ваганнях, бо його вістря безумовно спрямоване проти СССР. І зміцнившись на азійських теренах, китайська політика, не припиняючи своєї активности в Африці, де вона явно виступає проти гегемоністичних зазіхань Москви, і далі виявляючи зацікавлення щодо порозуміння, головно в ділянці господарчих зносин, з державами Спільного Европейського Ринку, розпочала свій наступ на Европу, вибираючи цим разом Румунію і Юґославію, держави з комуністичним устроєм, які, одначе, тримаються незалежного курсу в зовнішній політиці щодо Москви.

Приязні зносини з Румунією і Юґославією, які Китай утримує вже від довшого часу, особливо дошкуляють Москві (і не можуть компенсуватися розривом Китаю з маленькою Албанією), бо вони сягають меж безпосереднього впливу Москви (Румунія), або спорідненої з СССР щодо комуністичного устрою держави (Юґославія). Треба подивляти ці дві держави, на кордонах яких стоять совєтські танки, що вони не бояться утримувати добрі відносини з Китаєм, якого Москва вважає за ворога число один. Можна припускати, що така постава цих двох балканських держав пояснюється такими мотивами: Поперше, наближаючись до Китаю, вони цим хотять підкреслити свою незалежність від Москви. Подруге, власне добрі відносини з Китаєм мали б стримати Москву від якихось воєнних авантюр проти Румунії і Юґославії. Правда, Пекін недвозначно звертав увагу, що ці дві держави лежать від нього занадто далеко, а тому він ледве зможе допомогти їм мілітарно у випадку воєнної аґресії на них СССР, проте вже тільки дипломатична і моральна допомога Китаю значила б багато, не говорячи про ті совєтські дивізії, які мусять постійно перебувати на китайському кордоні.

Яка ж інша постава упромисловлених і подекуди потужних держав Заходу супроти Москви в порівнянні з відвагою порівнюючо невеликих держав Румунії і Юґославії: ці останні не бояться ,,дратувати" совєтського ведмедя. А на Заході, як тільки, напр., през. Картер зважиться на якийсь хоч трохи рішучий крок супроти Москви (в ділянці людських прав чи господарських санкцій), починається просто паніка — і в деяких політичних колах самих ЗСА, і тим більше в країнах західньої Европи. Тут не бачать жадної альтернативи супроти політики т.зв. відпруження. Цим пояснюється і відношення західнього світу до Китаю. Правда, вже помічається деяке несміливе наближення Заходу до Китаю, але, справді, тільки несміливе. Боже хорони, мовляв, не зробити нічого такого, щоб розгнівало Москву й поставило під ризико відносини з нею. Це не значить, що треба кидатися насліпо в обійми комуністичного Китаю, який керується своїми власними інтересами, але чому не спробувати вдарити совєтського ведмедя по носі китайською ,,картою"?! Тим більше, що, може, Пекінові набридне колись перестерігати Захід перед загрозою імперіялізму ,,нових царів" і він спробує якось домовитися з цими останніми. В якій ситуації опинився б тоді західній світ?!

Коли йдеться про представників поневолених народів, то вони відносяться до китайської політики з певного роду обережністю. І це зрозуміле, бо Китай ще не висловив свого офіційного ставлення до справи поневолених Москвою народів — помимо деяких виступів китайського радіо чи преси. І тому постає питання: чи Китай справді ставиться позитивно до ідеї розподілу совєтсько-російської імперії на суверенні національні держави, чи використовує проблему поневолених народів лише в цілях пропаґандивних?

Щождо російських дисидентських кіл, то тут вони хіба всі згідні: Китай — це, мовляв, ворог Росії. А тому, якби до чогось поважнішого дійшло, то чи не будуть дисиденти, як російські патріоти, боронити загрожену батьківщину від справжньої чи уявної небезпеки з боку Китаю? Яке може бути наше, неросійських народів, що перебувають під гнітом Москви, ставлення до цього питання? В кожному разі, Росія — це не наша батьківщина і ми її боронити не будемо. І ми, не бажаючи російському народові якогось лиха в його етнографічних межах, не думаємо, що від Китаю загрожує Росії якесь поневолення на зразок колишнього ,,татарського іга".

Одначе, цілу справу можна поставити також в іншу площину: чи щось і в якій мірі може зробити Китай, щоб ,,порятувати" світ від загрози російсько-комуністичного імперіялізму? Чи він піде колись війною на СССР, як це припускав один з російських дисидентів, Амальрик? Тяжко це припускати, бо ж Китай розуміє небезпеку для себе від такої війни і має інші цілі: відродитися внутрішньо під оглядом господарським, культурним тощо. Але дипломатичні і пропаґандивні потягнення Пекіну проти Москви, його антисовєтська акція в Африці і насамперед в Азії та деінде, відтягнення численних совєтських дивізій на Далекий Схід і його можлива допомога для поневолених народів, якщо вона справді буде і буде поглиблюватися, господарські зносини із країнами Заходу, — це все може багато прислужитися Заходові, який мусів би таку ситуацію використати в своїх інтересах.

Михайло Кушнір

МОСКОВСЬКИЙ ,,ГУМАНІЗМ"

3

Подані вище думки є нарисом нового тактичного совєтського пляну. Протягом останніх двадцятьох років вони появляються частинно в різних публікаціях СССР і окупованих москалями країн. Звідси висновок, що вже віддавна існує тей плян, опрацьований в Москві, який поширюється тепер за допомогою комуністичної світової сітки. Цей плян мусів наростати в часах перед смертю Сталіна і, можливо, був навіть її причиною.

По Другій світовій війні, особливо по захопленню Китаю і зневтралізуванню Індії, кремлівські провідники побачили: з одного боку — велетенські обшири, опановані комунізмом, а з другого — країни вільного світу, які стоять на перешкоді до ґльобальної перемоги. Сталін хотів діяти своєю методою відлупування від решти вільного світу по куснику і включування цих кусників у бльок країн ,,народних демократій".

Але його наслідники зрозуміли, що та метода вже не дасть бажаного висліду на теренах, які залишилися вільними, тим більше, що деякі терени вже опановані комунізмом зайняли опозиційне до Москви становище, а деякі терени впливу висмикнулися з-під важкої руки Москви. А тут, заповідана совєтськими теоретиками економічна криза на Заході все ще не вибухає в бажаних розмірах; комуністичні партії в західніх країнах занепадають і деморалізуються, або переходять на плятформу націоналкомунізму; робітники цих країн мають щораз більше авт, холодилень і телевізорів. Потенціяльна кількість ,,симпатиків соціялізму" велика, але це не означає, що вони бажають приходу комуністичної системи. Західні суспільства опортуністичні і позбавлені свідомости небезпеки, але з цього не випливає, що вони не будуть боронитися, коли небезпека почне виявлятися. Перед комунізмом стала альтернатива: або ,,переможний похід світової революції" має надовго затриматися на порогах вільного світу, або війна.

Отже, як?

Причиною засадничого опору населення західніх країн проти комунізму є його щоденна практика, практика насильства. Західня людина без труду проковтне комуністичну філософію, легко прийме за добру монету фразеологію комунізму, але вона боїться втратити свою особисту свободу. Тож західня людина — жертвуючи в разі потреби іншими — з певністю буде боронити себе. Уявляючи собі можливість життя в комуністичному устрої, прирівнюючи своє життя зі стилем життя в Совєтському Союзі, вона ставитиме рішучий спротив комунізмові.

Коли кремлівські володарі, які в жадному разі не задумують відступити від замислу світової революції, — усвідомили цю аксіому, метода дальшого їх поступування виникла спонтанно: західня людина не потребуватиме достосовувати свій життєвий стиль до комуністичного, комунізм достосує свій стиль, ,,відповідною" формою, до західнього. Форма, як відомо, є дрібницею, найголовніше — зміст.

Комунізм, крім теоретичних заложень, складається з трьох справжніх вєств: гарнозвучної декляративної фрази, елястичної системи таємної поліції і нужди широких людських мас. Переходячи на зміну стилю, Москва наголошує тепер нове гасло, що комунізм приносить людині новий, сучасний гуманізм. Щодо поліційної системи, то Москва, сильно загостривши її та вдосконаливши її справність, передаґувала інструкції, а таємним поліцистам видала білі рукавички. І врешті щодо життєвої нужди людських мас — Москва намагається попустити на деякий час свій зашморг, можливо найбільш театрально, і то в обох площинах, веґетативній і в площині споводної ,,свободи". І це все в супроводі деякого піднесення залізної завіси.

Москва, починаючи новий період своєї діяльности, приготовляється до ,,природного розвоєвого скоку". Цей ,,скок" полягає в тому, що продовжуючи перетравлювати здобуті терени й інфільтрувати доступні терени впливу, — Москва спрямовує своє головне зусилля на оцю ,,одну четверту населення земської кулі".

,,Комунізм сприймає всі історичні й сучасні загальнолюдські культурні вартості..." В тій цілі — міцно тримаючи здобич — Москва підносить залізну завісу, засадничо в одному напрямі: зі сходу на захід. В західніх країнах повинна докорінно затертися межа між чинниками свободи і чинниками ,,мирового" наїзду.

(Закінчення на ст. 3-ій)

Василь Коваленко

НА ЗАХИСТ НАШИХ АНСАМБЛІВ ...І МОЛОДІ

У сьогоднішній еміґраційній українській культурі найбільшою популярністю втішається наша сучасно-популярна музика. Вона важлива тим, що більша частина її поклонників це наша молодь, народжена поза межами України. Популярність цієї музики це свого роду новий феномен, що його започаткував монтреальський ансамбль ,,Рушничок" яких десять років тому.

За той час, як гриби по дощі повстали інші численні ансамблі. Їх сьогодні можна нарахувати якусь сотку. Як в іншому мистецтві, більшість цих ансамблів це пересічні виконавці котрі імітують кілька передових ансамблів. До передових ансамблів можна зарахувати ,,Рушничок", ,,Нічна мелодія", ,,Сини степів", ,,Буря" і ,,Веселі часи". Безперечно, найсильніший і найбільш прогресивний ансамбль це чікаґські ,,Веселі часи". Вони перші використали найновіші електронічні інструменти як тонозвод (муґ синтесайзер), електричне піяно і відповідно сильну посилювальну апаратуру. Мистецький керівник ансамблю, Іван Стеців, постійно пише нові композиції, чи це до своїх слів, еміґраційних поетів, чи поетів з України як Василь Симоненко. Його вокальні, а зокрема оркестрові аранжеровки витворюють унікальний звук і тембер. Це звук повний соковитости в таких піснях як ,,Доню моя" — лагідний до ніжности, а часом як у ,,Вязанці" повний динаміки і сили. Навіть в його інтерпретації відомих творів, головно пісень київської ,,Кобзи" і ,,Візерунків шляхів", Стеців зумів поліпшити їхні пісні своїм вкладом таланту. Він вклав у їхні пісні те, що російський соцреалізм ніколи не дасть — душу свободи і вільности.

Їхній вклад праці це ще один крок в еволюції цього музичного жанру. Остаточною метою такої праці буде поєднання наймодернішої музичної технології з українською піснею. Це створить музичну універсальність, яку зрозуміє не тільки український слухач, але і слухач в усіх країнах світу. Подібне явище вже існує в американській, італійській, англійській чи французькій музиці. Між іншим, прецедент в українській музиці, але в англомовно-американській інтерпретації існує. В 1943 році тоді популярний ансамбль ,,Ендрувс систерс" зарекордували пісню ,,Ой не ходи Грицю". Ця платівка була продана в тиражі 2,500,000 по цілому світі.

Дальший розвиток сучасної української музики піп природним процесом. Дальші нові ансамблі постають і поліпшуються. Вже на горизонті видно два ансамблі — ,,Промінь" з Чікаґо й ,,Іскра" з Ню Йорку. Ці ансамблі мають потенціял стати передовими.

Хоч місто Монтреаль було місцем започаткування багатьох ансамблів, ці тільки в початкових стадіях творили цікаві твори, а тепер прогресують багато повільнішим темпом. У цю пору українські ансамблі в Америці ведуть перед. Найбільше загадковим є відсутність першорядного ансамблю в Торонто, хоч і Торонто уважається центром української еміґраційної культури. Правдоподібно, це зміниться в скорому часі.

Осягнення остаточної мети забере ще роки. У міжчасі, ці ансамблі роблять добру виховну працю, бо через спільну мову сучасної музики вони постійно зосереджують нашу молодь в українському суспільстві. Задля них молодь відвідує українські забави, концерти, фестивалі, набуває їхні платівки і тим протидіє їхньому відходові до інших культур, до яких вони мають кращий доступ і в яких мають більший вибір.

Хто уважає, що наша молодь засимілювалася, той помиляється. Статистика продажу платівок наших ансамблів у великій мірі це заперечує. Сучасна молодь закуповує в багато разів більше платівок, як їхні батьки в 50-их роках. А це була політична еміґрація. Сьогодні наклад до 25,000 платівок є реальністю. Ця реальність є тим важливішою, бо в українському суспільстві зовсім не існує жадна професійна система реклями. Газети мало цікавляться розвитком наших ансамблів, радіо-програми майже виключно грають народні пісні у консервативному і переважно совєтському виконані, крамниці не користаються доказаними модерними засобами реклями і продажу, а самі ансамблі тільки тепер починають розуміти методику ринкового збутку. Якщо це зміниться, тоді немає сумніву, що розповсюдження платівок засягне нашу молодь подвійно і потрійно. При такому висліді наші ансамблі наберуть більшої сили до кращої праці. Вони ще більше зацікавлять нашу молодь до участи і праці в нашій великій українській родині.

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944 - 1975
A Catalogue Raisonne by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY
Price $25.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує інж. Лев Яцкевич

ЗВ'ЯЗОК З КОСМОСОМ

Людина споконвіку роздумувала над своїм місцем у Вселенній та зв'язком нашої плянети з містерійним Космосом.

Вислідом цього роздумування була псевдонаука, що під назвою науки про зорі (астрологія) дотривала до наших часів та втішається великою популярністю. На всякий случай, ми маємо сьогодні 10 разів більше астрологів, як астрономів. І тим останнім ми завдячуємо можливість пізнання нашого зоряного довкілля та нашого близького зв'язку з Космосом.

Космос засіяний густо зорями, скупченими в ґаляктиках. різної барви, величини, характеристики та конфіґурації. Деякі з тих зір, в порівнянні з нашим сонцем, дуже екзотичні. Довкруги більшости зір кружляють плянети, а довкруги більшости плянет кружляють місяці, які можна назвати дітьми та внуками тих зір. Зорі, так само як люди, не живуть вічно. Але, коли життя людей розраховане на десятки років, життя зір розраховане на десятки більйонів років.

Зоря народжується з міжзоряних газових хмар та попелу й жужелиці погаслих зір. Це потверджує закон незнищимости матерії. В молодому та дозрілому віці зоря вирощує енерґію з перетвору водня в гелій, а коли пального стане обмаль, вона ,,набухає'' та стає ,,червоним великаном'', щоб пізніше стати білим карликом, а по випаленні всього пального, перетворитися в космічний попіл. Так виглядає смерть зорі, але не кожної. Бо зорі, більші величиною за наше сонце, вмирають з великим грюкотом та сюрреалістичним спалахом, який видно мільйони світляних років. Розпад ще більших зір астрономи називають ,,суперновою''.

Залишки по експльозії ,,суперновоі'' творять цупко сконденсовану масу, що набагато разів важча за масу білих карликів. Ті залишки ,,супернових'' стали останньо найновішим відкриттям модерної астрономії. Астрономи назвали їх невтронними зброями. Ті зорі такі важкі, що один кубічний інч їх матерії важить тисячу мільйонів тонн!. На їх слід впали англійські атрономи в обсерваторії в Кембриджу в 1967/68 рр. Почалося від малих небесних об'єктів, що пересилали дуже характеристичні радіопульси з великою частотою. З приводу тих радіопульсів астрономи назвали ті об'єкти ,,пульсарами''.

Одначе, по ближчих дослідах виявилося, що джерелом тієї пульсації були невтронні зорі. Один з таких ,,пульсарів'' знайдено у мряковині Рака і він виявився залишком великої експльозії супернової, яку китайські астрономи запримітили та занотували ще в 1054 р.

Джерелом тих радіопульсів був дуже скорий оборот невтронних зір, що дорівнювавсь 30 оборотам на секунду, цебто скорости модерного електричного генератора.

З цього висновок, що невтронні зорі — це космічні, самопогінні динама, що випромінюють в простір великанську електромагнетну енергію. Ця енерґія в кіловатах дорівнюється енергії 100,000 земських сонць. Поруч електромагнетної енерґії, невтронні зорі викидають у простір також високонаснажені електрони та протони в подібний спосіб, як це роблять наші атомні акцелєратори. Але часом розрив вмираючої зорі такий потужний, що він виходить поза межі невтронної зорі та вирощує найбільший феномен космосу ,,чорну діру''.

,,Чорна діра'', це таке велике скупчення матерії, під дією фантастичного тиску, що ніщо не може втекти з її ґравітаційних тенет, навіть світло. І звідсіля її назва ,,чорна діра''. ,,Чорна діра'' величиною в три рази менша за невтронну зорю, діє як потужний космічний пилосос, що всмоктує в себе дослівно все, що найдеться в її довкіллі.

З філософічної точки погляду, супернова це середньовічний філософічний камінь, що перетворює звичайні метали в шляхетні, це камінь, за яким століттями шукали метафізики. До нас, на землі, апокаліптичні судорги вмираючих зір доходять в формі космічного проміння. Більш енерґійні частинки цього проміння входять в наш генетичний життєвий матеріял та змінюють дідичну схему нашого запрограмовання, яку наука називає мутацією. Деякі форми мутації вирощують матеріял для еволюційного розвитку нашого життя. Бо без мутації наше життя на землі дійшло б до сліпого кута без надії на майбутнє. Зорі в космосі не тільки вирощують нові зорі плянети, але й плянетні оранжерії для розвитку життя.

Якщо існують в Космосі на плянетах вмираючих зір інтеліґентні істоти, що не в силі втікти від своєї долі, тоді їм залишається принайменше надія, що смерть їх сонця стане джерелом життя та біологічного розвитку для мільйонів інших світів.

Пекін і Ганої посилюють взаємну війну слів

Пекін. — Пресова служба ,,Ройтерс" повідомляє, що Китай і В'єтнам дальше обвинувачують один одного в справі масової втечі (160 тисяч) китайців з Північного В'єтнаму.

Китай, з одного боку, обвинувачує В'єтнам у посиленні кампанії проти нього, бо, мовляв, хоче здобути більше грошей та військових запасів з Совєтського Союзу, а В'єтнам, з другого боку, робить закиди в бік Китаю, що Пекін, ,,на спілку з імперіялістами" готується напасти на В'єтнам.

В'єтнамське міністерство закордонних справ заявило, що китайські частини окупували гору на в'єтнамській території, заперечуючи твердження Пекіну, що, мовляв, в'єтнамські частини зайняли кусник китайської території.

Західні дипломати не є певні в тому, чи останні обвинувачення становлять дальше погіршення взаємовідносин поміж Пекіном і Ганої, чи це лише основа для дальших переговорів між ними.

Переговори між Китаєм і В'єтнамом розпочалися 8-го серпня ц. р. в Ганої. Переговори були перервані, бо голова китайської делеґації їздив на консультацію до Пекіну.

Д-р Юрій Ігор Дашко

Приємно є поділитася з українським громадянст - вом вісткою про успіхи нашої молоді, їхню працю та осяги в кадрах професіоналістів.

У червні цього року ми мали шану привітати нового нашого дентиста в особі д-ра Юрія Ігора Дашка, який закінчив Дентистичний Відділ в Іллінойському університеті з найвищим відзначенням.

д-р Ігор Дашко

Д-р Юрій Ігор Дашко, син п-ва Ірени з роду Фільц і Петра Дашко, уроджений в 1947 р. в Німеччині, в місті Ашафенбурґ, прибув з батьками до ЗСА в 1949 р. Спершу родина поселилася у місті Міссісіппі, а відтак в 1951 р. переїхала до Чікаґо, Ілл. Тут виховувався, та набирав гарту духа молодий Юрій, перебуваючи в українському середовищі. Першу науку здобував в українській парохіяльній школі при катедрі св. о. Николая, а по її закінченні вчився у середній школі Лейн Технікал гайскул, що її закінчив з відзначенням.

У своїх юнацьких роках належав до молодечої організації СУМА і брав участь у відпочинкових та виховних таборах, цікавився також спортом.

По закінченні середньої школи поступив він до передмедичного коледжу в Іллинойському університеті, який закінчив ступенем бакаляра стислих наук. В тім часі його покликано до військової служби, яку сповняв на протязі трьох і пів року, один рік в ЗСА, а опісля в Німеччині. Будучи при війську працював якийсь час в дентистичній лябораторії — це дало йому змогу запізнатися з дентистичним фахом. По вибуттю з війська вступив в 1974 до Іллинойського університету на відділ дентистики, що її закінчив 2-го червня м. р. з найвищим відзначення.

Після здобуття диплому повернувся він знову до війська і в ранзі капітана його призначено до Форт Гит у Тексасі, куди переїхав жити враз з дружиною і двома донями.

Говорячи про рідню д-ра Юрія І. Дашко — він має ще молодшу рідню, а то сестру Христину і двох братів, з яких старший Євген, інженер хемії, працює в Каліфорнії, там теж працює його сестра, а молодший брат Ярема, вчиться в середній школі Лейн Технікал гаскул і мріє здобути лікарське звання. Всі вони дуже здібні в науці і втішаються найвищими оцінками, та вирізненнями серед студентів.

Вся родина п-ва Дашків є членами УНС у Пластовому Віддлілі ч. 472.

Управа Відділу

Увага! **НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!** **Увага!**

НАУКА в ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Т-ва „Самопоміч" в Ню Йорку, Н. Й.

розпічнеться

в суботу, 9-го вересня 1978 року

- Всі учні повинні прибути до школи в 8:45 р., бо перед 9-ою відійдуть зорганізовано до церкви св. Юра на Богослуження.
- По Богослуженні відбуватимуться ще шкільні зайняття.
- ВПИСИ до всіх кляс в днях від 5-го до 9-го вересня, в ДОМІВЦІ Т-ва „САМОПОМІЧ" в урядових годинах.
- Якщо зголоситься відповідне число учнів, буде відкрита КЛЯСА ДОШКІЛЛЯ.
- Цього року, як і минулого, будуть початкові АНГЛОМОВНІ КЛЯСИ.

— ДИРЕКЦІЯ

СОРОКЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ

Анастазія Біловус, син Ярослав, Осип Біловус

Святкуючи наш сороклітній ювілей подружжя в цьому 1978 році, ми мешканці впродовж 50-ти років метрополітального міста Детройту, у Воррен, Мішіґан, постійно працюючи через усі ті роки для великої вибраної ідеї УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТРАДИЦІЙНОГО МОНАРХІСТИЧНОГО ГЕТЬМАНСТВА, ми обоє і наш син Ярослав Біловус жертвуємо на разі по одній тисячі долярів, тобто —

$3,000.00 долярів

НА УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО у Філядельфії

Ми глибоко переконані, що Інститут Липинського найкраще і найпевніше збереже, збогатить і розголосить наші державницькі, історично-політичні, духові цінності та символи, і донесе ці цінності до визволеної нашої Батьківщини — Вільної Української Держави.

З цієї нагоди робимо заклик і заохочуємо наших родин, приятелів, знайомих, зокрема побратимів-Гетьманців, і всіх кому є близькі справи нашого історичного, політичного, традиційного минулого і майбутнього державного устрою, скріпити своїми пожертвами матеріяльну базу ІНСТИТУТУ ЛИПИНСЬКОГО, твердиню української науки, української історично-політичної правди і глибокої віри в прийдешні щасливі дні нашої дорогої Батьківщини — України.

Пам'ятаймо, що ми вже на схилі нашого життя. Зробім ще щось корисного, великого — увіковічненого у свойому житті. Запишім наші імена в книги ІНСТИТУТУ ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО, одинокої державно-творчої установи, яка є в цілості в заряді українців.

Відзначуймо свої ювілеї, уродини, христини внуків чи правнуків, замість квітів — похорони: — робім записи-тестаменти на цей Інститут. Збудуймо величну піраміду — скаля Української Самостійної Науки, то діти наші — наше покоління, і вся наша нація будуть горді за нас, за своїх розумних батьків.

Осип і Анастазія Біловуси

W. K. LYPYNSKY, EAST EUROPEAN RESEARCH INSTITUTE, Inc.
1204 W. Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141

Дирекція Українського Музичного Інституту в Ню Йорку

повідомляє, що

НАВЧАННЯ В ШКІЛЬНОМУ РОЦІ 1978/79

розпочинається **11-го вересня 1978 року**

Вписи: п'ятниця, год. 5-7 веч. і субота, 1-3 по пол.

в Домівці УМІ, 136 Друга Аве. (IУ поверх), Ню Йорк

(Дім Визвольного Фронту)

По інформації проситься дзвонити на тел.: **(212 473-8064 або (212) 426-2634**

МОСКОВСЬКИЙ „ГУМАНІЗМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Отже, Москва почала „культурну експансію комунізму". Ця експансія виявляється в трьох синхронізованих діях: 1) в уставлюванні якнайбільшої кількости буржуазних сил на позиції невтральности; 2) в активізуванні „симпатиків соціялізму", щоб вони з невтрального вичікування перейшли до чинної постави; 3) у використовуванні для цілей комунізму професійних, фахових і віроісповідних кіл: мистців, письменників, учених, „прогресистів", організацій молоді, організацій жінок, шляхом мобілізування їх недоситів, огірчень, легковажених потреб, що в країнах вільного світу залишені власному бігові речей.

На цьому тлі чітко унагляднюються такі дії, як революція університетської молоді в ЗСА, Франції, Італії, Німеччині, емансипаційний рух неґрів, „чорні пантери", різні терористичні групи, противоєнні демонстрації в ЗСА, жінки проти війни у В'єтнамі і т.п.

При цьому характеристичне, що ця плянована кампанія відбувається не при допомозі суспільно-господарських маневрів передусім, але при допомозі елементів, які в комуністичній доктрині вміщені в т.зв. „надбудові" — отже, шляхом релігії, мистецтва, культури, науки. Коли в західніх країнах політичні осередки будуть „зневтралізовані", симпатики комунізму підбадьорені, а мистецькі, наукові та віроісповідні середовища переконані цілим рядом практичних демонстрацій, що „новий, сучасний гуманізм" дбає далеко краще про задоволення їхніх потреб, ніж дотеперішня система — тоді твердиня вільного світу, яку годі здобути фронтовою атакою і плянованою економічною кризою, повинна зотліти зсередини і впасти, як дімок із карт.

Такий є актуальний плян Москви. І горе, якщо їм удасться обманути Захід. Ціль кремлівських володарів залишилася та сама, змінюються тільки методи.

(Кінець)

ОМУА

Управа Об'єднання Мистців Українців в Америці

Запрошуємо всіх образотворчих мистців-українців в Америці, членів і не-членів ОМУА та молодих мистців, взяти участь у

ЗБІРНІЙ 22-ій ВИСТАВЦІ ОМУА

Кожний мистець може виставити 2 праці в різних техніках малярства, графіки і скульптури.

Праці на виставку треба надсилати найпізніше до 26 ВЕРЕСНЯ 1978 р., на адресу: Ukrainian Artists Ass'n, 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

За участь у виставці кожний мистець платить $15.00.

За поміщення репродукції в каталозі осібна ціна $20.00.

На кожній праці, просимо умістити картку з написом: назва твору, матеріял, техніка, розмір та дата виконання.

Виставка відбудеться в Ґалерії ОМУА. Час виставки буде поданий своєчасно.

Управа

Трой, Амстердам, Коговз і околиця!

В неділю, 24 вересня 1978 р., год. 3-тя по пол. в залі Українсько-Американського Горожанського Клюбу

при 3 Геллер вул. в АМСТЕРДАМ, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

міст: ТРОЙ, АМСТЕРДАМ, ГАДСОН, КОГОВЗ, ВОТЕРВЛІТ І ПІТСФІЛЬД, Масс. та ОКОЛИЦІ,

в яких розміщені Відділи чч.:

13, 57, 150, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати і Представники згаданих Відділів.

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Павло Шевчук, *голова*
Василь Слободян, Василь Колодій, *секретарі*
Осип Пащак, *касир*

Рочестер, Н. Й. *Рочестер, Н. Й.*

В суботу, 23 вересня 1978 р., о год. 6-ій веч. в залі Українського Народного Дому

при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

відбудуться

ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС в Рочестері, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати на 29-ту Конвенцію УНС, наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в Зборах запрошені також усі члени УНС та місцеве Українське Громадянство.

Константин Шевчук, *заст. голови*
В. Гавриляк, *секретар* **Петро Дзюба**, *скарбник*

Увага! **ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ** **Увага!**

Можна вже замовляти в книгарському відділі при „Свободі"

„ЦІНА ДУШІ"
Алли Коссовської

285 сторінок, ціна $6.00 + пересилка $0.75.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

150 СПОРТОВЦІВ ЗМАГАЛИСЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Ню Полц, Н. Й., де й розіграно перші дві рунди змагань. Розгривки у всіх інших групах проходили на шістьох твердих кортах Союзівки до заключних фіналів в понеділок.

В групі чоловіків, 20-річний студент Гарвардського університету Андрій Чайковський (КЛК Гартфорд) вже третій рік підряд закріпив за собою примат цієї групи, ставши четвертим змагуном в історії змагань, які здобули трикратне першенство групи чоловіків. Його попередниками були: Юрій Король, Лев Воробкевич та Іван Дурбак. У фінальній грі Чайковський переміг Юрія Фалинського (КЛК Ютика) вислідом 6-3, 7-5. Одною з найкращих партій в історії тенісових турнірів на Союзівці була півфінальна перемога Чайковського над його 20-річним товаришем з КЛК Романом Купчинським вислідом 7-5, 1-6, 6-4. Слід відмітити, що в цьому турнірі Чайковський змагався з легкою контузією ноги, яка йому трапилась два тижні раніше в одному із американських турнірів. В другому півфіналі, Фалинський переміг колишнього п'ятикратного чемпіона І. Дурбака (КЛК Філядельфія) вислідом 6-4, 6-4. Рівнож до одної з кращих партій турніру належала чвертьфінальна перемога Купчинського над Ігорем Ференцевичем (КЛК) вислідом 6-7, 6-4, 6-4.

В групі переможених чоловіків, Юрій Голюка (КЛК Ню Йорк) переміг Володимира Дзівака (Союзівка) у фінальній грі вислідом 7-6, 6-4.

В групі жінок Арета Ракоча (КЛК Коговз), „урядуюча" Міс Союзівка, вперше добилась звання крайової чемпіонки, перемігши у фіналі Богданну Товпаш (Союзівка) вислідом 6-1, 6-0. У півфіналах Ракоча елімінувала Ліду Марчук (Український Тенісовий Клюб, Чікаґо) 6-3, 6-3, а Товпаш колишню чотирикратну чемпіонку Аннетку Харук (УТК) вислідом 6-2, 7-5 після завзятого двобою. Ця група була послаблена відсутністю минулорічної чемпіонки Зені Матківської (КЛК) і фіналістки Ліди Припхан з Венесуелі. Свій рекорд кожнорічної участи в усіх 23-ох турнірах продовжила Марія Душник, програючи завзяту партію проти Віри Грабець (КЛК) вислідом 6-4, 4-6, 6-1.

В групі сеньйорів, Олександер Олинець („Тризуб" Філядельфія) здобув четвертий рік підряд звання крайового чемпіона, вписавши своє прізвище на новій пропам'ятній чаші св. п. д-ра Володимира Гука. У фіналі Олинець переміг Зенона Снилика („Чорноморська Січ" Нюарк) вислідом 6-4, 6-1. В групі старших сеньйорів, Богдан Стопницький („Сокіл" Сиракюзи), змагаючись вперше в цій віковій групі, здетронізував трикратного чемпіона Константина Беня (КЛК Вашінґтон) у фінальному маратоні вислідом 6-1, 4-6, 6-4. В групі молодших сеньйорів, в якій стартувала сильна 16-ка, свій минулорічний успіх повторив Юрій Савчак („Тризуб"), перемагаючи в майже ідентичному фіналі Олександра Терлецького („Леви" Чікаґо) вислідом 6-4, 6-4. В півфіналах Терлецький переміг колишнього першуна Олега Богачевського (КЛК Ню Йорк) 6-4, 4-6, 6-1, а Савчак — Юрія Граба (КЛК Ню Йорк) вислідом 6-2, 6-2.

Юрій Харук (УТК), який ще не програв ні одного турніру на Союзівці, цим разом закріпив за собою примат групи юнаків 18 років і нижче, здобуваючи восьмий рік підряд перше місце у віковій групі його вибору. Здобувщи в минулих двох роках чаші „Українського Тижневика" в групі юнаків 16 років і нижче, Харук, якому ще несповна 16 років, перейшов цього року до вищої вікової групи і там добився успіху, не програвши сета в трьох партіях. У фінальній грі Харук переміг Тимоша Чайківського з Каліфорнії вислідом 6-1, 6-1.

В групі юнаків 16 років і нижче, Ігор Купчинський (КЛК Ню Йорк), молодший брат Романа, вийшов переможцем серед 9-ох учасників, перемагаючи у фіналі Яра Дахнівського („Леви") вислідом 6-0, 6-4. В групі юнаків 14 років і нижче (4 змагуни) перше місце здобув Адріян Кутко („Тризуб") фінальною перемогою над Романом Цікалом (Союзівка) 6-1, 6-2. Серед трьох юнаків групи 12 років і нижче перше місце здобув Андрій Данильчук (Союзівка). В групі юначок (3 учасниці), після розгривок кожна з кожною, перше місце здобула Мотря Гук (Союзівка), друге Марія Косоноцька (Союзівка).

Тенісовим турніром проводила комісія в складі: інж. Богдан Рак, голова турніру і головний суддя; інж. Роман Ракочий, ст., провідник змагань; інж. Юрій Савчак і Зенон Снилик та члени господарі інж. Володимир Гнатківський. голова КЛК, інж. Роман Гавриляк, секретар змагань, і Юрій Петрикевич.

Під час офіційного відкриття змагань в суботу по полудні на долішніх кортах Союзівки, яке включало піднесення прапорів під звуки національних гимнів і присягу, що її в імені всіх змагунів зложили Ю. Харук і Мотря Гук, до учасників і глядачів коротко промовляли: інж. Рак, головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис, містоголова УСЦАК Мирон Стебельський та інж. Гнатківський.

В понеділок по полудні, після закінчення останнього з 11-ох фіналів, нагороди за перші і другі місця вручили: д-р І. Флис, заступниця головного предсідника УНСоюзу Марія Душник, яка крім цього вручила уфундовану нею нагороду Юрієві Цікалові за найкращу спортову поставу, управитель Союзівки Володимир Квас, Ярослав Рубель, інж. Рак, інж. Гавриляк, інж. Гнатківський, Йосип Лисогір, інж. Савчак і З. Снилик. Після спущення прапорів і відіграння національних гимнів короткі заключні промови виголосили: д-р Флис, інж. Рак, інж. Гнатківський та інж. Ракочий, який формально закрив ці 23-ті з черги крайові тенісові першенства.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

В той час, коли в суботу перед полуднем на кортах Союзівки тенісовий турнір добігав до чверть фіналів, біля басейну приготовлялись до перших запливів 51 плаваків, які змагались за медалі УНСоюзу в 13-ох індивідуальних конкуренціях і трьох гінцях. В загальному клюбовому точкуванні плаваки і плавачки „Чорноморської Січі" здобули перше місце (55 точок) вже восьмий рік підряд перед Пластом (49 точок) і КЛК Ню Йорк (33 точки).

Переможцями в поодиноких конкуренціях вийшли: хлопці (8-10 років, 25 метрів довільним стилем) — Івасик Білон (КЛК—Ню Йорк); хлопці (11-12 років, 25 метрів довільним стилем) — Данило Нагірний („Чорноморська Січ"); юнаки (13-14 років, 50 метрів довільним стилем) — Марко Слиж („Січ"); юнаки (13-14 років, 50 метрів грудним стилем) — Марко Слиж („Січ"); юнаки (15-17 років, 50 метрів довільним стилем) — (Адріян Пилипець (Пласт); чоловіки (гінці 4x50 метрів довільним стилем) — Пласт (Адріян Пилипець, Андрій Сушків, Марко Криштальський, Марко Павлічко); чоловіки (гінці 4x50 метрів змінним стилем) — Пласт (Адріян Пилипець, Марко Павлічко, Андрій Сушків, Марко Криштальський); дівчата (8-10 років, 25 метрів довільним стилем) — Рома Кушнір (Пласт); дівчата (11-12 років, 25 метрів довільним стилем) — Оля Білон (КЛК-Ню Йорк); юначки (15-17 років, 50 метрів довільним стилем) — Наталія Білон (КЛК-Ню Йорк); юначки (15-17 років, 50 метрів грудним стилем) — Таня Ковалюк („Січ"); жінки (50 метрів довільним стилем) — Дарія Качмарчик („Січ"); жінки (50 метрів грудним стилем) — Дарія Качмарчик („Січ"); жінки (гінці 4x25 метрів довільним стилем) — „Січ" (Дарія Качмарчик, Таня Ковалюк, Ліда Гвозда, Марта Марчук).

В позаконкуренційних змаганнях (юнаки 15-17 років) — Марко Павлічко (Пласт) здобув перше місце на 200 метрів змінним стилем, а Марко Криштальський (Пласт) — золоту медалю на 50 метрів грудним стилем.

Після фінальних запливів в суботу по полудні медалі за три перші місця і трофеї в конкуренції гінців, уфундовані УНСоюзом, вручили: д-р І. Флис, Марія Душник, головний контролер УНСоюзу д-р Богдан Футей, М. Стебельський, інж. В. Гнатківський і Ярослав Рубель.

Змаганнями проводила комісія в складі: Я. Рубель, провідник, Юрій Граб, головний суддя, Ярослав Криштальський та інж. Ігор Чума, секретарі, інж. Гнатківський та М. Стебельський, члени.

Чортківська Округа

Історично-мемуарний збірник. Повіти: Чортків, Копичинці, Борщів, Заліщики. Книжка у твердій темно-синій обгортці і золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 926 сторінок. Ціна 25.00 дол. і $1 пересил.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
складає щиру подяку за пожертву в сумі 50.00 долярів,

які зложила п. БЕРНІС ПЕЙН, Кортекс, Кольорадо, в пам'ять

сл. п. проф. д-ра Матвія Стахова.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
складає щиру подяку за пожертву в сумі 300.00 долярів, які

сл. п. Люба Колцьо-Мурин

призначила в своєму завіщанні на наукову і видавничу працю Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА. Суму цю передав п. ВОЛОДИМИР ТАРНАВСЬКИЙ.

В 10-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ ВТРАТИ
нашої Найлюбішої ДОНІ

бл. п.

ЛЯРИСИ ЦЕЛЕВИЧ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, дня 9-го вересня 1978 року, о год. 9:30 рано

в соборі святих Володимира й Ольги в Чікаґо, Ілл.

До участи в яких запрошують —

УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ
І АНДРІЙ СТЕЦЮКИ, батьки

СПОГАД
про мистця Юрія Матушевського
(В першу річницю смерти)

Спогад подєбрадця про визначного колеґу абсольвента Гідротехнічного відділу Української Господарської Академії в Чехо-Словаччині — нашої політехніки на чужині.

Крім визначних праць деяких абсольвентів УГА у своєму фаху, частина з них виявила свій хист і здібності в інших ділянках людської творчости і досягла загального признання не тільки на еміґрації, але й на Батьківщині. Пригадати б загально відомих інженерів Євгена Маланюка і Леоніда Мосендза визначних поетів і письменників і про їх вклад в нашу культуру.

Переглядаючи списки абсольвентів УНА знайдете більше трицяти тих, що в більшій чи меншій мірі лишили вклад у мистецькій творчості. Список забрав би багато місця, та й одному тяжко ручитися за те, чи був би повний, а когось оминути — це гріх. А мав би хтось покликаний до того написати про ті інші творчі твори, які йшли рівнобіжно з працею на хліб щоденний. Треба дуже любити ті інші твори, те покликання щоб зрікатися відпочинку, розваг щоб виявити творчі снаги. Між тими хто так жив був і інж. Юрій Матушевський, якому і присвячений цей спогад.

В Подєбрадах, осідку УГА, став Юра Матушевський відомий своїми карикатурами шаржами, дотепними дружніми, до яких додавав завжди картини злободенні, сатиричні. Це було Юркове співробітництво в гумористичному журналі „Подєбрадка". Його спостережливому оці ніщо не уйшло і на „гачку" були: професори, студенти так причасні люди до громади і події. У карикатурній формі і дотепнім шаржі розкривалося не всім бачене і вкладалося в пам'яті на довгі роки. Як то кажуть: „Як живий стоїть перед очима професор Борис Мартос в одязі часів „Трьох мушкетерів", що виразно говорять про його динамічний характер і сміливе розв'язування складних проблем.

Або професор Сергій Тимошенко в уніформі генерала з хрестом на грудях з еполетами і аксельбантами, який виказав людину твердої дисципліни і порядку.

Схопив в шаржі і Євгена Маланюка і його подібність й краще як на портреті, а під всіма тими карикатурами різні надписи сл. п. інж. Юри Матушевського.

Як хто пригадує спортсмена Хомичевського Григорія, що гордовито прямує на спортовий майдан, а за ним зігнутий Вова, з м'ячем і іншими спортовими причандалами, тюпає сателітом. Так мабуть, таки згадується по Юрковій карикатурі, що так дотепно схопила цих нерозлучних друзів. А карикатура річ важка і тонка і не кожному вдається.

Св. п. Юрій Матушевський

Був Юра і творцем дотепів і анекдотів.

Це було в Подєбрадах.

Потім ми розбіглися по всім світам усюди. Року 1928 Юркові стелився шлях до Польщі, де він працював у своєму фаху. Далі життя скитальця в Німеччині. Те мандрівне життя Юрка почалося від, майже, дитинства. Покинувши Україну в 1919 році жив у Греції, Австрії, Німеччині, Чехо-Словаччині, Польщі, Канаді і,накінець у ЗСА.

Зустрілися ми уже тут в Америці у Ню Йорку. Спершу на щорічних „Зустрічах" подєбрадців, та на групових виставках „Об'єднання Мистців Українців Америки" (О У М А).

Цікаво було дивитися на виставках на Юркове досягнення в малярстві, графіці. А приватно показував карикатури. Без тієї дразливої „психоаналізи" олівцем, чи пером він жити не міг.

Графіка привела Юрка до оформлення книжок. У цій галузі йому видатно допомогли інженерські знання з перспективи і аксанометрії. Лінії його графічних праць є певні, живі, вишукані.

У малярстві Юра показував природу в її нерозгаданій привабливости. І, відповідно своєму світосприйманню в тихій лагідності. Ощаджував барви (уникав крикливих кольорів), дешевих ефектів, що відповідало його вродженому відчуванню: гармонії, краси і правди.

Праці Юрія Матушевського переховуються в його родині, в Музеї Церкви пам'ятника в Баунд Бруці, в Українській Вільній Академії Наук в Ню Йорку, та приватних збірках.

Далі автобіографічне, з позиченого мені листа пані Ангеліною, дружиною с. п. Юрія Матушевського. Лист датований 7-го жовтя 1977 Ню Йорк. У ньому є частково цитати і ті місця, які відносяться до життєпису.

„По приїзді до Ню Йорку, я на жаль малюю, з чого фота або відбитки — вкладаю до цього листа. Отож висилаю Вам

1. Рецензію на 17-ту Виставку ОМУА Вол. Гаврилюк в „Свободі" 14.4.71

2. Рецензія на 17-ту Виставку ОМУА Оксани Керч в „Америці" 20 березня 71. (Далі від Ч.3 до 14 уведений перелік фотографій, або відбитки заслані адресату. В. С.).

1. Народився я в Харкові в Україні, 22-го травня 1905 р. Про моїх покійних батьків можна знайти інформації в мемуаристичний літературі як: О. Лотоцького „Сторінки минулого", Є. Чикаленка „Спогади", Д. Дорошенка „Мої спомини про давнє минуле", д-ра Витановича „Кость Паньківський" і інші.

2. Закінченої малярської освіти я не маю, але малювати почав ще змалку, ще в Києві брав лекції малювання у маляра Козловського. Літом 1914 р. малював під керівництвом малярки (прізвище, якої вже не пам'ятаю) в Криму. Пізніші роки, щоправда самостійно, але під дружнім доглядом моєї тітки малярки Анни Павлової, абсольвентки Московської мистецької школи. В роки 1919-1923 познайомився з музеями Італії, Греції, Відня, я був у той час в Австрії в реальній школі, крім регулярних лекцій малювння, ходив до додаткової (позапрограмової) кляси малювання і ліноритy. По приїзді до Чехії в Подєбрадах познайомився з Петром Холодним (молодшим) радам і увагам його дуже багато завдячую.

3. Публічно я виставляв в Австрії, як учень 5-ої кляси, малюючи на склі карикатури на події в школі (святкування, мандрівки, різні події, а головне карикатури на вчителів), які висвітлювалися для всієї школи, а також часом і поза школою.

По приїзді до Подєбрад поміщував карикатури в журналі „Подєбрадка" і „Єней" (PP 1924-1927).

Малюнки почав виставляти тільки в таборах ДІ-ПІ в Німеччині у Фюсені і Шляйсгаймі. Там же, для Греко-Католицької парафії, пароха о. Кравчука намалював два образи свв. Володимира і Ольги, які тепер є, здається, в Українському музеї в Чікаго. В Канаді робив декорації для Академії. Виконував ілюстрації для місячника „Нові Дні" і дитячого журналу „Соняшник". В ЗСА зілюстрував декілька книжок у В - ві „Книгоспілка", виконав обкладинку для повісти В. Мелешка „Три покоління", як рівнож обкладинку до 2-ох томів „Українська Господарська Академія", виконував ілюстрації до „Веселки" до тексту і обкладинки, а одна Великодня картка була видана в Ню Йорку в 1965 році.

У березні 1971 року, на 17-ій Виставці ОМУА мав виставлених чотири малюнки, один з них був зфотографований - „Шляхтянка" і уміщений в каталозі під числом 51.

Здається оце і все, що я можу Вам, Пане Професоре сказати про себе. Лист був писаний панові професорові Дам'янові Горняткевичові. А копія листа використана для цього спогаду, як уже згадував з дозволу пані Анґеліни Матушевської.

Цей спогад і лист сл. п. Юрія Матушевського є доповненням, про що тільки побіжно згадано в статтях д-ра Бориса Лотоцького, що були друковані: „Мета" -червень 1977 року у „Вісті Українських Інженерів", ч. 3-4 1977.

Інж. В. Сімянцев

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник Ю. Безсонів

• Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.
• Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

School Bond.
You've heard of bonds to *build* a school, well here are some bonds to *go* to school. U.S. Savings Bonds.
E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.
Take stock in America.
A public service of this publication and The Advertising Council
SP-1721

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО...

(Продовження зі стор. 1-ої)

Голова КУ СУМА інж. Шміґель вітає на головній площі ген. П. Григоренка

до відкриття свого дійсно великого Здвигу. О годині 1-ій по полудні „засурмили сурми" і колони уніформованої молоді вимашерували на велику площу біля пам'ятника Героям. Офіційну частину відкриття перевів командант Здвигу Я. Петрик в приявності голови КУ СУМА інж. М. Шміґля, голови Головної Виховної Ради СУМА мґра Євгена Гановського і членів команди. Приявні захоплювались великою, майже 50-членною духовою оркестрою „Трембіта" ОСУМ з Монтреалю під диригентурою Юрія Кулицького і адміністрацією Павла Дороша та Мирона Коцура, яка грала маршові мельодії, виступила опісля вечором у великій мистецькій програмі, в часі Служби Божої і на маніфестаційній частині в неділю та опісля на відпочинковій оселі УН-Союзу „Союзівці".

В суботу по обіді відбулись численні спортові змагання між поодинокими Осередками, а вечором перша мистецька програма, в якій виступили дівочий хор ОЄУМА „Жайворонки" з Ню Йорку під диригентурою проф. Л. Стругацького і при акомпаньяменті Ст. Косіва (солістки: О. Харук, С. Грицковян, Г. Блага, О. Гірняк); 90-членний хор вишкільного табору під керівництвом проф. Р. Левицького і акомпаньяменті Ю. Фурди; духова оркестра „Трембіта" з Монтреалю під диригентурою Юрія Кулицького; танцювальний ансамбль ОСУМА з Філядельфії під керівництвом М. Солтиса; тріо „Білі каштани" з ОСУМА з Рочестеру (Леся Балко, Дарка Гавришків, Галя Дністрян) і танцювальний ансамбль „Дунай" під керівництвом Б. Лика; солістка хору „Жайворонки" Оля Гірняк з 4-ма піснями під акомпаньямент проф. Л. Стругацького і великий та дуже ефективний танцювальний ансамбль ОСУМА з Бостону під керівництвом І. Барицького та Анни Носаль. Мистецькі виступи оцінювало трьохчленне журі в особах пані Богданни Сидор-Чарторийської, Теодора Олещука і ред. В. Левенця.

Мистецькими програмами в суботу й неділю проводив відомий сумівський діяч, голова ОСУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку і член КУ Корнель Василик, який вміло використовував короткі перерви між виступами, щоб вказати на значення рідного шкільництва і українських молодечих організацій в житті української спільноти.

Після мистецької програми відбулись товатиські забави, чи, як дехто каже, „всенародне гуляння" при двох оркестрах у великій залі Світлиці та на площі під „зоряним небом".

Неділя День Молитви, маніфестації і фінальних спортових змагань

В неділю, 3-го вересня, ігумен о. д-р Володимир Ґавліч, ЧСВВ, і о. Іван Ткачук відправили торжественні Служби Божі в наміренні українського народу і учасників Здвигу та виголосили відповідні до хвилини проповіді. Обидва Отці вказували на важливість виховання молоді в українському дусі, неперевершену функцію Рідного Шкільництва, на обов'язок молоді і старших супроти України, яка терпить, але рівночасно бореться за свої національні і людські права.

Після Служб Божих „людське муравлисько" ще збільшилося: не було куди пройти, всюди сотні народу, молодь формувалася в колони по Осередкам і Відділам та готувалась до великої і важливої у програмі Здвигу маніфестаційної частини, яка надає також політичного забарвлення Здвигові і підкреслює та увиразнює ті цілі, за які змагається ввесь український народ на батьківщині і в діяспорі. В повітрі було чути маршові мельодії оркестри, колони сумівської молоді вмаршеровують знову на велику площу, лунають команди, а на вітрі повівають десятки національних і організаційних прапорів.

Офіційну частину відкриває командант Здвигу Я. Петрик; голова КУ М. Шміґель вітає обидвох отців і дякує їм за опіку над сумівською молоддю. Вітає також ген. П. Григоренка та представників, які прибули, щоб разом з членами СУМА і великою громадою відзначити дві головні дати: 60-річчя Державности і 40-річчя смерти Є. Коновальця. Про них і про події, зв'язані з цими датами коротко говорив голова у своїй доповіді. Усно вітали Здвиг пор. Лев Футала від ОУВФ в ЗСА і УНПомочі, який, вказуючи на гасло „Розкуй закуту Україну", звертав увагу сумівцям, що вони повинні виконати важке завдання — допомогти Україні позбутися московських кайдан; о. д-р В. Ґавліч, ЧСВВ, від ОО. Василіян церкви св. Юра в Ню Йорку і Владики Василя, єпископа Стемфордської дієцезії; о. І. Ткачук, опікун православної молоді в СУМА; конґресмен Бенджамін Ґілмен, що його, як також інших американських представників, представив д-р А. Лозинський; екзекутивний віцепрезидент УККА і голова Братського Союзу Іван Олексин; Андрій Мицьо, голова Крайової Пластової Старшини; Стівен Паблінка, посадник Ютики, який відчитав привітального листа від губернатора нюйоркського стейту Гю Кері і представив дочку губернатора Мері, яка також сказала кілька теплих слів привітання; стейтовий сенатор Едвін Мейсон, давній і випробуваний приятель українців. Крім того, Я. Петрик відчитав писемні привітання, які наспіли від Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, голови Проводу ОУН Я. Стецька, ЦУ СУМ за підписом мґра О. Коваля, Владик Йосифа Шмондюка, Василя Лостена, Ярослава Ґабра, Архиєпископа Андрея, КУ СУМ у Великій Британії, Австралії, Німеччині та багатьох інших громадських, комбатантських і молодечих організацій. Український Народний Союз на цьогорічному Здвизі СУМА репрезентував головний предсідник д-р Іван О. Флис. Між почесними ґістьми були представники багатьох інших центральних і місцевих установ та видатні і провідні особистості нашої громади. Усіх їх представила приявним писарка команди Здвигу, Марія Барна. Після зачитання д-ром А. Лозинським відповідних резолюцій, які будуть опісля вислані президентові Джіммі Картерові і державному секретареві Сайрусові Венсові, відбулась імпозантна дефіляда сумівських колон перед головною трибуною і цим була закінчена офіційна маніфестаційна частина. В мистецькій частині виступив великий хор вишкільного табору з кількома піснями. В дефіляді взяло участь 19 Осередків команда і члени КУ СУМА та оркестра „Трембіта", яка взагалі була прикрасою Здвигу. Після закінчення маніфестаційної частини, Заряд Оселі і дирекція, які діють під керівництвом В. Костика і І. Вівчара, гостили офіційних репрезентантів перекускою, на якій численні представники виголосили свої привітання.

В пополудневих годинах молодь знову показувала свої вмілості в спорті, як також відбулось товариське змагання в копаному м'ячі між дружинами „Чорноморської Січі" з Нюарку і „Крилатими" з Йонкерсу з ремісовим вислідом 2:2. Змагання у відбиванці відбувалося у трьох групах: старші юначки, старші юнаки, дружинники. Участь брали 21 дружин. Перемоги здобули: старші юначки 1-ше місце Пассейк, 2-ге місце Йонкерс, 3-тє Ірвінґтон; старші юнаки: 1-ше Йонкерс, 2-ге Ню Йорк, 3-тє Гартфорд; дружинники: 1-ше Бостон, 2-ге Рочестер, 3-тє Ютика. Змаганнями проводили: спортовий референт Здвигу Роман Глушко і Мирон Домарадз (відбиванка).

У міжчасі о год. 6-ій відбулось закриття вишкільного табору,який діяв на протязі трьох останніх тижнів перед Святом Праці з участю голови ГВРади СУМА мґра Є. Гановського, головного виховника д-ра П. Мірчука, виховників і команди. Командантом вишкільного табору був К. Василик. Користаючи з побуту на Оселі, пані Слава Рубель виголосила коротке звернення до випускників вишкільного табору і батьків, вказуючи на велике значення виховника в молодечих організаціях. Закінчення відбулося роздачею свідоцтв і відспіванням молитви „Боже Великий".

В неділю вечором відбулась друга велика мистецька програма з участю: танцювальних груп з Філядельфії, Рочестеру, Пассейку і Сиракюз, молодого бандуриста О. Фурди з Ню Йорку, інструментально-музичної групи з Пассейку під керівництвом О. Головацького, тріо бандуристів „Юні Орли" (мистецький керівник В. Васьків)з Пассейку і музичного ансамблю „Грім" з Детройту.

Здвиг фільмував Мирослав Кулинич, а гарні декорації приготовляв інж. Тарас Гірняк з Ню Йорку і члени команди.

В неділю, пізно вечором, і в понеділок великий табір розвантажувався. Власники 918-ох шатер, які вкрили були Оселю від в'їзду аж до річки, готувались домів. Молодим усе тяжко розставатись, бо вони скоро здружуються з собою, і тому не бракувало сліз і обіцянок зустрінутись на другий рік на таборах, злетах, спортових олімпіядах, здвигах, а тим часом треба попрацювати в Осередках, бо, як казав ген. Петро Григоренко, Україна потребує, свідомої, інтеліґентної і сильної духом молоді.

У п'яту річницю смерти сл. п. А. Карпюка

Уже 5 років немає між нами заслуженого піонера-світливця бл.п. Адольфа Карпюка, відсутність якого відчуває дошкільне Українське Фотографічне Товариство в Ню Йорку, де він був довголітнім секретарем, виконуючи окремо муравлину працю на користь мистецької фотографії. Але найбільше болюче переживає його відхід у вічність його опечалена дружина — Романа, відвідуючи часто могилу в Українському Пантеоні в Бавнд Бруку, де складає цвіти та поливає їх гіркими сльозами.

Батьки сл.п. Адольфа Карпюка — Теофіль і Марія з Логінських жили в Сокалі, коли 1 січня 1892 року народився їх єдиний син. Вже від раннього юнацтва цікавився Дольо (так звала покійного рідня) музикою, мистецтвом, мандрами і фотографією. Грав прекрасно на бандурі, а маючи гарний баритон чарував слухачів своїм співом і грою, тому радо вітали його на кожному приходстві, де він літніми вечорами розвеселював товариство.

Після закінчення гімназії в Сокалі, студіював техніку в Інсбруку, але і саме там зацікавився фотографією і радіо-технікою, а вернувши до Сокаля сам збудував радіовий апарат, рідкість в 20-их роках, так що багато мешканців Сокаля приходило слухати передачі, коли він сконструював теж і голосник.

Важко було дістати працю в Сокалі під час польської окупації Галичини, тому він переїхав до Львова, де пощастило йому дістати працю конструктора радіоапаратів, яких частини приходили з Німеччини, а польські фірми викінчували зовнішню частину.

Крім заробітньої праці молодий інженер захоплювався фотографією. Свої відпустки перевидав він у горах Карпатах, де схоплював апаратом прекрасні фрагменти природи: стрункі ялиці й водоспади, а також моменти із життя гуцулів і бойків, до таких належить його тричі вирізнена світлина „Лірники". Тому не дивно, що він став одним з ініціяторів Українського Фотографічного Товариства і як член Управи того Товариства виявив живу діяльність: він приєднував членів-початківців і навчав їх не лише як схоплювати картини, але також організував лябораторії - темнички, дбаючи про їх устаткування, бож у тому часі не було фотопідприємств, де можна було б викликати кліше чи зробити світлину. Тому кожний світливець мусив сам виконати всі технічні праці від неґативу почавши, а на побільшенню скінчивши. Не було у Львові багато українців-світливців, що мали свою приватну темничку чи встаткування, тому чимало число фотографів-аматорів користали радо із лябораторії УФОТ-а, де інж. Карпюк був все готовий допомогти і навчити.

Крім цього він організував фотографічні курси і доповіді для студентів старших учнів середніх шкіл та ремісничої молоді, а також і для дозрілих людей — священиків, черниць та інших, що цікавилися фотографією.

Він допомагав в оформленні виставок та приймав участь у річних виставках УФОТ-а у Львові. Працював у редакції й адміністрації журналу „Світло і тінь", в якому часто на обкладинці були поміщені світлини А. Карпюка, напр. „Циганка", „Японка", „Крушельниця", „Парашка" тощо.

Коли ж в Ню Йорку при Літературно - Мистецькому Клюбі відродилося також товариство світливців УФОТО, то А. Карпюк став його душею, виконуючи аж по кінець свого життя незавидні обов'язки секретаря. За його довголітню муравлину працю члени нюйоркського УФОТО вибрали його своїм почесним членом. Покійний залишив великий фотографічний архів та невикінчену працю „УФОТО в світлинах". Багато українців з Ню Йорку відвідувало виставки УФОТО, що їх підготовляв працьовитий секретар і часто висвітлював свої фільми з подорожей по Европі, на одній із них була теж авторка цього спомину. Хай цих кілька слів пригадає нам трудолюбиве життя А. Карпюка, а його дружині Романі осолодить її вдовину самоту.

А.Б.

Бучач і Бучаччина
Исторично-мемуарний збірник. Книжка у твердій коралевій обгортці із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ҐНІЗДОВСЬКОГО. 943 сторінок з мапою.
Ціна $25.00 + $1.00 пересилка
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
На медичні теми
Лікарський довідник.
Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

DELTO EUROPA CORP.
(Roman Iwanyckyj)
146 First Ave. (Bet. 8th &9th Strs.)
New York, N.Y. 10009. Tel. 228-2266
ПОДАРКИ на Україну і на різні нагоди. З українським взором свічки, склянки і вогнетривалі ринки з накривками (casserol-ovenproof).

ДО ВИНАЙМУ
5 КІМНАТНИЙ —
апартамент в Асторії.
Заінтересованих дзвонити на ч. телефону (212) 278-8886

Вступайте в члени УНСоюзу!

FURNISHED ROOM
STUDIO ROOM
Furnished, in exchange for housework mornings 1-2 hours, Monday-Friday. Total 9 hrs.
E. 54th Street, New York City
(212) 759-2452

HELP WANTED — FEMALE
WOMAN — HOUSEWORK
10-3 p.m., Tuesday & Friday, $40.00 or 9:30-5 p.m., Friday, only. $30.00.
E. 54th Street, New York City
(212) 759-2452

ПОШУКУЄМО
УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ
на постійну працю до опіки над малою дитиною. Крім оплати, включаємо приватну кімнату з лазничкою. Приватна, однородинна хата. Спокійна околиця. Прошу телефонувати вечорами на число —
(201) 297-5358

REAL ESTATE
Clifton, N.J.
HOUSE for SALE
4 apartments & tavern.
Call after 6 p.m.
(201) 779-1567

Astoria, N.Y.
SEMI-ATTACHED
Brick, 2 family, 5, 5½ + finished rentable basement, 3 baths, 2 car garage, excellent condition. $83,000.00.
(212) 793-0424

РІЗНЕ
КУПУЮ
старі картини, олії на полотні, незалежно в якому стані, а також колекцію поштових марок та антикивар. Дзвонити від 9-ої рано до 10-ої веч.
Питати Григорія,
тел. (201) 374-6267

FUNERAL DIRECTORS
Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz
J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завжди влаштовуємо похорони в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568